

Riigikantselei 2008. aasta
raamatupidamise aastaaruande
õigsus ja tehingute
seaduslikkus

*Audit on korraldatud riigi majandusaasta
koondaruandele hinnangu andmiseks*

Riigikantselei 2008. aasta raamatupidamise aastaaruande õigsus ja tehingute seaduslikkus

Audit on korraldatud riigi majandusaasta koondaruandele hinnangu andmiseks

Kokkuvõte auditeerimise tulemustest

Riigieelarve seadus kohustab Riigikontrolli auditeerima riigi majandusaasta koondaruannet. Riigi majandusaasta koondaruandesse konsolideeritakse kõigi riigiraamatupidamiskohustuslaste aruanded. Riigikontroll auditeeris Riigikantselei 2008. aasta raamatupidamise aastaaruande õigsust ja tehingute vastavust olulisematele õigusaktidele, et kasutada auditi tulemusi riigi majandusaasta koondaruandele hinnangu andmiseks. Lisaks vaatas Riigikontroll, kas Riigikantselei on loonud toimiva sisekontrollisüsteemi, et luua eeldused investeringuteks eraldatud raha sihipäraseks kasutamiseks, varade säilimiseks ja heaperemehelikuks kasutamiseks.

Mida me auditeerisime?

Riigikantselei 2008. aasta eelarve kassakulud olid 368 miljonit krooni ning Riigikantselei bilansimaht 31.12.2008. aasta seisuga oli 274 miljonit krooni.

Mida me auditi tulemusel leidsime ja järeldasime?

Riigikontrolli peamised järeldused on järgmised.

- Riigikantselei raamatupidamise aastaaruanne kajastab olulises osas õigesti Riigikantselei finantsseisundit, lõppenud aruandeperioodi kassakulusid ja majandustulemust.
- Auditeeritud olulised majandustehingud on kooskõlas riigieelarve seadusega, 2008. aasta riigieelarve seadusega ja 2008. aasta lisaelarve seadusega. 2008. aasta eelarves investeringuteks eraldatud raha on auditeeritud ulatuses kasutatud valdavalt sihipäraselt.
- Varade arvestus Riigikantseleis on heal tasemel. Varade kasutamine on otstarbekohane ja nende säilimine tagatud.

Sisukord

Riigikantselei raamatupidamise aastaaruande õigsus ja raamatupidamise korraldus	3
Riigikantselei 2008. aasta raamatupidamise aastaaruanne on õige	3
Raamatupidamise korraldus on Riigikantseleis üldiselt heal tasemel	3
Riigikantselei tehingute seaduslikkus	3
Varade soetamisel ja investeringute tegemisel on Riigikantselei järginud seadusi	4
Varade võõrandamine on toimunud riigivaraseaduse kohaselt	4
Riigikontrolli soovitused ja riigisekretäri vastus	5
Ülevaade Riigikantseleist	6
Auditi iseloomustus	6
Auditi eesmärk	6
Hinnangu andmise kriteeriumid	6
Riigikontrolli varasemaid finantsauditeid Riigikantseleis	8

Riigikantselei raamatupidamise aastaaruande õigsus ja raamatupidamise korraldus

Riigikantselei 2008. aasta raamatupidamise aastaaruanne on õige

1. Riigikontrolli hinnangul kajastab Riigikantselei 2008. aasta raamatupidamise aastaaruanne, mis näitab Riigikantselei 2008. aasta kassakuludeks 368 miljonit krooni, aruandeperioodi tulemiks –273 miljonit krooni ja bilansimahuks 31.12.2008. aasta seisuga 274 miljonit krooni, olulises osas õigesti Riigikantselei finantsseisundit, lõppenud aruandeperioodi kassakulusid ja majandustulemust.

Raamatupidamise korraldus on Riigikantseleis üldiselt heal tasemel

2. Riigikontroll leiab, et raamatupidamine on Riigikantseleis korraldatud hästi. Raamatupidamist reguleerivad korrad on olemas ja ajakohased ning nende täitmist järgitakse. Riigikantselei pearaamatupidaja on piisavalt koordineerinud raamatupidamist kogu Riigikantselei haldusalas.

Riigikantselei tehingute seaduslikkus

3. Riigikontrolli hinnangul on auditeeritud olulised tehingud tehtud kooskõlas riigieelarve seadusega, 2008. aasta riigieelarve seadusega ja 2008. aasta lisaeelarve seadusega.

Investeeringuid on tehtud majanduskuludest ja põhivara ei ole kapitaliseeritud

4. 2008. aasta riigieelarve ja 2008. aasta lisaeelarve seadusega eraldati Riigikantseleile investeeringuteks kokku 40 miljonit krooni. Suurimateks investeeringuteks auditeeritud perioodil olid elektroonilise Riigi Teataja infosüsteemi loomine, hoonete parendustööd, arvutite tarkvara soetus. Auditeeritud ulatuses on investeeringuteks eraldatud raha kasutatud sihipäraselt.

5. Punktis 6–7 on kirjeldatud tehingute seaduslikkuse kohta tähelepanekut, mis ei mõjutanud Riigikontrolli hinnangut, kuid mis viitab puudustele sisekontrollisüsteemis või finantsjuhtimises.

6. Riigikontroll tuvastas, et Riigikantselei haldamisel olev valitsusasutus Rahvusrhiiv on mitmel juhul investeeringute tegemiseks kasutanud tegevuskuludeks eraldatud raha, näiteks:

- Rahvusrhiivi virtuaalse uurimissaali tarkvara esmane arendus summas 528 000 krooni ning selle edasiarenduse summas 350 000 krooni (summad siin ja edaspidi ilma käibemaksuta).
- Universaalse arhiveerimismooduli tarkvara arendus ja juurutus kogumahas 1 482 264 krooni.
- Rahvusrhiivi digitaalarhiivi tarkvara tehnilise arhitektuuri esimese etapi kirjeldus summas 140 000 krooni.

- Arhiivi infosüsteemi veebiliidese täiendamine kogumahas 117 034 krooni.

7. Nimetatud investeeringud ei ole ka bilansis immateriaalse põhivarana arvele võetud, mistõttu on aruannetes põhivara näidatud ca 2,6 miljoni krooni võrra väiksemana ja tegevuskulud suuremana. Rahvusarhiiv põhjendas seda asjaoluga, et investeeringud on tehtud majandamiskuludest.

8. Riigikontrolli soovitused riigisekretärile:

- Analüüsida eelarve koostamise ajal, milline on kavandatavate kulutuste majanduslik sisu ja kas kavandatav soetus vastab põhivarana kajastamise kriteeriumidele või mitte. See tagab eelarve sihipärase kasutamise.
- Kajastada edaspidi raamatupidamisaruannetes kulutused nende majandusliku sisu järgi vaatamata sellele, millise eelarve osa alt need tehti.

Riigisekretäri vastus: Riigikantselei nõustub kontrolliaruande punktis 8 toodud soovitustega analüüsida eelarve koostamise käigus kavandatavate kulude majanduslikku sisu ning kajastada raamatupidamisaruannetes kulutused nende majandusliku sisu järgi.

Varade soetamisel ja investeeringute tegemisel on Riigikantselei järginud seadusi

9. Riigikontroll auditeeris varade soetusi (sealhulgas riigihangete seaduse järgimist) Riigikantseleis ja Rahvusarhiivis. Auditeeritud soetuste investeeringute puhul oli üldiselt järgitud riigihangete seaduse põhimõtteid .

Varade võõrandamine on toimunud riigivaraseaduse kohaselt

10. Riigikantselei on auditeeritud perioodil võõrandanud vara (autod ja korter) kokku 0,9 miljoni krooni eest. Auditeeritud võõrandamistehingud on tehtud kooskõlas riigivara võõrandamist käsitlevate õigusaktidega.

/Allkirjastatud digitaalselt/

Ines Metsalu
Finantsauditi osakonna peakontrolör

Riigikontrolli soovitused ja riigisekretäri vastus

Riigikontroll andis auditi põhjal Riigikantseleile soovitusi. Riigisekretär saatis 22. juulil 2009 oma vastuse Riigikontrolli soovitustele.

Riigikontrolli soovitused	Riigisekretäri vastus
<p>Tehingute seaduslikkus</p> <p>8. Soovitused riigisekretärile:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Analüüsida eelarve koostamise ajal, milline on kavandavate kulutuste majanduslik sisu ja kas kavandav soetus vastab põhivarana kajastamise kriteeriumidele või mitte. See tagab eelarve sihipärase kasutamise. ▪ Kajastada edaspidi raamatupidamisaruannetes kulutused nende majandusliku sisu järgi vaatamata sellele, millise eelarve osa alt need tehti. (p-d 6–7) 	<p>Riigisekretäri vastus: Riigikantselei nõustub kontrolliaruande punktis 8 toodud soovitustega analüüsida eelarve koostamise käigus kavandavate kulude majanduslikku sisu ning kajastada raamatupidamisaruannetes kulutused nende majandusliku sisu järgi.</p>

Ülevaade Riigikantseleist

Riigikantselei haldusalasse kuulub Rahvusarhiiv. 31.12.2008. aasta seisuga on Riigikantselei haldusalas ka Integratsiooni Sihtasutus. Vabariigi Valitsuse 20.12.2007. aasta korraldusega nr 587 määrati alates 1. jaanuarist 2008 Siseministeeriumi asemel Mitte- eestlaste Integratsiooni Sihtasutuse riigipoolseks asutajaõiguste teostajaks Riigikantselei.

Riigikantselei 2008. aasta peamised tegevusvaldkonnad olid järgmised: toetada Vabariigi Valitsuse, peaministri ja minister Urve Palo tegevust, arendada avalikku teenistust, dokumendihaldust, arhiivindust ja elektroonilist Riigi Teatajat.

Riigikantselei finantsseisundi ja majandustegevuse tulemuste kajastamise eest vastutas aruandeperioodil riigisekretär Heiki Loot, kes oma allkirjaga on kinnitanud 2008. aasta majandusaasta aruande õigsust. Igapäevast Riigikantselei ja tema haldusala raamatupidamise korraldamist koordineeris Riigikantselei rahandusosakonna juhataja Margit Pado.

Tabel 1. Riigikantselei valitsemisala olulisemad näitajad

	2005	2006	2007	2008
Asutuste arv Riigikantselei haldusalas	3	3	2	2
Keskmine töötajate arv	485	452	430	423
Eelarvemaht (mln kr)	177	170	339	331
Varade maht (mln kr)	315	298	282	274

Allikas: Rahandusministeeriumi saldoandmike süsteem

Auditi iseloomustus

Auditi eesmärk

Riigikontrollil on riigieelarve seaduse järgi kohustus anda hinnang riigi majandusaasta koondaruande õigsusele ja tehingute seaduslikkusele. Selle kohustuse täitmiseks korraldab Riigikontroll auditeid riigiraamatupidamiskohustuslaste raamatupidamise õigsuse ja tehingute seaduslikkuse kontrollimiseks. Selle auditi eesmärgiks oli hinnata, kas Riigikantselei 2008. aasta raamatupidamise aastaaruanne, sh eelarve täitmise aruanne, on õige ning 2008. aasta jooksul tehtud tehingud seaduslikud.

Hinnangu andmise kriteeriumid

Hinnangu andmisel tugines Riigikontroll järgmistele kriteeriumitele:

- varad ja kohustused eksisteerivad 31.12.2008. aasta seisuga;
- varad ja kohustused kuuluvad 31.12.2008. aasta seisuga Riigikantseleile;
- tehingud või sündmused toimusid 2008. aastal;
- kõik varad, kohustused, tehingud ja sündmused on kajastatud ning näitajad avalikustatud;
- varad ja kohustused on kajastatud õiges bilansilises väärtuses;
- tehingud või sündmused on kajastatud õiges summas ja tulud või kulud on kantud õigesse perioodi;
- näitajad on avalikustatud, klassifitseeritud ja kirjeldatud kooskõlas raamatupidamise hea tavaga;

- tegevusaruandes toodud numbriline info, mis tuleneb raamatupidamise aastaaruandest, on kajastatud õigetes summades;
- suuremad tehingud on kooskõlas riigieelarve seadusega, 2008. aasta riigieelarve seadusega ja 2008. aasta lisaeelarve seadusega.

Auditi ulatus ja käsitusviis

Riigikantselei 2008. aasta majandusaasta aruande õigsusele hinnangu andmise käigus hindas Riigikontroll raamatupidamise aastaaruande vastavust raamatupidamise heale tavale, raamatupidamise seadusele ning rahandusministri asjakohastele määrustele.

Hinnangu andmisel tehingute seaduslikkusele hindas Riigikontroll, kas kontrollitud tehingud on sooritatud, lähtudes riigieelarve seadusest, 2008. aasta riigieelarve ja 2008. aasta lisaeelarve seadusest. Lisaks kontrolliti olulisemate tehingute puhul riigihangete seaduse ja riigivaraseaduse nõuetest kinnipidamist.

Riigikantselei ja Rahvusarhiivi majandusaasta aruandeid on auditeerinud vannutatud audiitor E-Audit OÜ. Hinnangu andmisel Riigikantselei raamatupidamise aastaaruandele tugines Riigikontroll vannutatud audiitori tööle.

Riigikontroll sooritas auditi kooskõlas INTOSAI (Kõrgeimate Kontrolliasutuste Rahvusvaheline Organisatsioon) auditistandarditega. Need standardid nõuavad, et audit kavandatakse ja sooritatakse viisil, mis võimaldab piisava kindlustundega otsustada, et finantsaruanded ei sisalda olulisi vigu ega ebatäpsusi.

Auditi käigus kontrollisid audiitorid valikuliselt tõendusmaterjale, millel põhinevad raamatupidamise aastaaruandes esitatud näitajad. Audit hõlmas ka aruannete koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtete ja juhtkonna raamatupidamislike hinnangute analüüsi.

Riigikontroll leiab, et audit annab piisava aluse arvamuse avaldamiseks Riigikantselei ja tema haldusala raamatupidamise aastaaruande õigsuse ja majandustehingute seaduslikkuse kohta.

Auditi lõpetamise aeg:

Audititoimingud lõpetati 2009 juunis.

Auditi meeskond:

Auditis osalesid finantsauditi osakonna audiitorid Gerli Eisberg, Riina Keldrima ja Jüri Kurss, kes täitis ka auditijuhi kohuseid.

Kontaktandmed

Auditi kohta saab lisainfot Riigikontrolli kommunikatsiooniteenistusest
tel +372 640 0704 või +372 640 0777, e-post riigikontroll@riigikontroll.ee

Auditiaruande elektrooniline koopia (pdf) on saadaval koduleheküljel www.riigikontroll.ee.

Auditiaruande number Riigikontrolli asjaajamissüsteemis on FAO-2-1.4/09/55.

Riigikontrolli postiaadress on:

Narva mnt 11a
15013 TALLINN
Tel +372 640 0700
Faks +372 661 6012
riigikontroll@riigikontroll.ee

Riigikontrolli varasemaid finantsauditeid Riigikantseleis

11.7.2007 – Riigikantselei 2006. aasta raamatupidamise aastaaruande õigsuse ja tehingute seaduslikkuse audit riigi koondaruandele hinnangu andmiseks

20.7.2006 – Riigikantselei 2005. aasta raamatupidamise aastaaruande ja tehingute seaduslikkuse auditeerimine riigi 2005. aasta majandusaasta koondaruandele hinnangu andmiseks

19.7.2005 – Riigikantselei haldusala raamatupidamiskorraldus ja tehingute seaduslikkus 2004. aastal

24.5.2004 – Riigikontrolli arvamus Riigikantselei 2003. aasta raamatupidamise aastaaruande ja majandustehingute seaduslikkuse kohta

Kõik aruanded on kättesaadavad Riigikontrolli koduleheküljelt www.riigikontroll.ee